

ORALA OG VARALDSKOGEN

Fredag den 22. juli kjørte vi en tur bort til Orala som ligger i Finnskogen.

På E16 på vei inn til Finnskogen.

Her er vi på Masterud som ligger ved [Møkeren](#).

Furumoer.

Skilt til Varaldskogen, [Lebiko](#), [Sikåa](#) og [Dragonmoen](#). Da vi hadde bobilen ville vi overnatte der, men de hadde sluttet med normal camping. De har nå bare faste helårs plasser, så vi måtte bare reise videre.

Her er vi ved veien som fører til Orala. Det er bomvei her og de som vil kjøre her må betale bompenger, Vi betalte med SMS og vi fikk kvittering for at vi hadde betalt for hele dagen.

Vi kjørte bare hit i første omgang, for jeg fant ut at vi hadde for lite drivstoff igjen til å kjøre så langt inne i skogen.

Vi kjørte tilbake til Masterud og videre til [Austmarka](#). Vi ser [Austmarka kirke](#) midt i bildet.

[Austmarka skole](#).

Kua i den grønne eng.

[Holmen mølle](#) ble bygget på 1700-tallet, men det har vært mølle her i mer enn 500 år. Mølledriften var slutt i 1985. Mer om mølla på side 16 - 21 i dette [medlemsbladet](#) til Austmarka Historielag.

[Joker Austmarka.](#)

På andre siden av gata kunne vi fylle bensin.

Her er vi tilbake på bomveien og er kommet til den sideveien som fører til Orala.

Her står det Orala.

[Orala](#) ligger på Varaldskogen og er et intakt gardsanlegg som Skogfinsk museum kjøpte i 2011. Garden ble ryddet av skogfinnen Samuel Orainen i 1692, og var i drift fram til 1980-tallet. Museet driver garden i samarbeid med Austmarka Historielag og Oralas Venner. Garden ble fredet som skogfinsk kulturminne i oktober 2019. Det er 15 bygninger på gården.

Dette er det første huset vi ser på Orala. Det er ei sag.

Det neste er gammelfjøset. Huset som vi ser taket på er kokkhuset.

Her er vi på nedsiden av låven og fjøset. Her vokser det [Tromsøpalmer](#).

Fjøset til høyre.

På oversiden av låven. Vi ser hovedhuset bakerst.

Vi traff på en kar fra Orala's venner som jobbet dugnad på låven. Han heter Øyvind Strandseter. Vi pratet en stund med han.

Stabburet.

Så gikk vi opp til hovedhuset.

Orala er det opprinnelige finske navnet på garden, mens det er det senere fornorskede navnet, Åranstorpet eller Aronstorpet, som står på kartet. Navnet Orala kommer av det finske slektsnavnet Orainen, som ryddet garden. Helt fra overtakelsen i 2011 har museet drevet slått av de områdene av innmarka med størst biologisk mangfold av vekster.

Fra hovedhuset ser vi opp mot gammelfjøset. Vi ser litt av kalvhuken bak trærne.

Dette er smia til venstre, badstua i midten og skåle / vedskjul til høyre.

Utsikt nedover mot låven og fjøset.

Inngangen til hovedhuset.

Oppslagstavla.

Vi gikk inn på kjøkkenet.

Så følger diverse bilder fra kjøkkenet.

Her ser vi smia igjen.

Skilt som viser vei til forskjellige steder i skogen.

Ski som dekorasjon på veggen på smia.

Skilt til utedoen.

Fuglekasse.

Vedskjulet.

Badstua.

Stabburet.

Klatreplante.

En plakett som forteller om kulturlandskapet på Orala.

Mer blomster.

Her er Øyvind kommet opp til oss. Her har han åpnet oppslagstavla.

Han har laget oppslagstavla og han har brukt gamle håndverksteknikker.

Døra inn til stua.

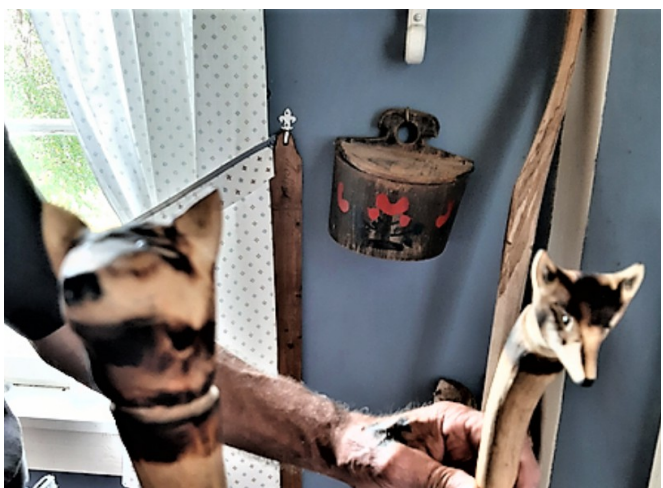
Soverommet.

Ute på kjøkkenet igjen.

Øyvind viste også to stokker som han hadde laget.

Bjørn og geiter på lampen.

Til slutt tok vi en tur opp til badstua.

Inngangen.

Spesiell stol.

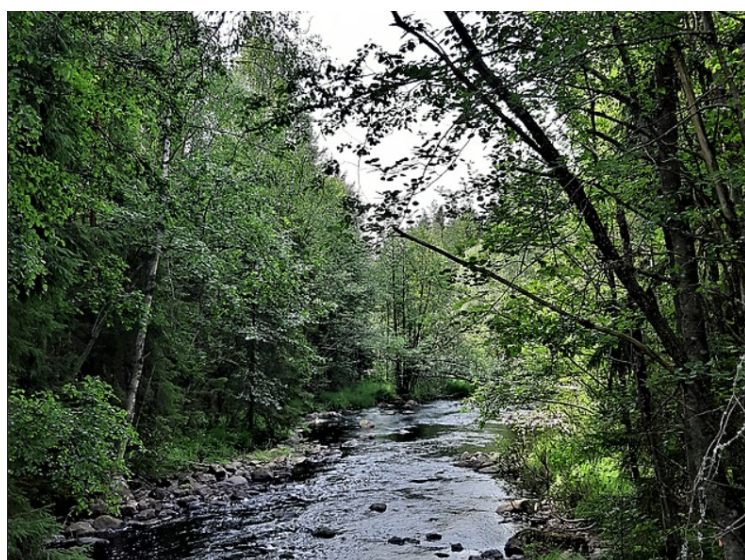
Utsikten nedover fra badstua.

Potetåkeren på Orala.

Her har vi kjørt videre sydover og er kommet til Vikeraå som renner fra Søndre Øyersjøen til Varaldsjøen.

Vikeraå.

[Varaldskogen](#) ligger i søndre del av Finnskogen og det var særlig hit innvandrerne fra den Värmlandske finnebosetningen flyttet til. Den første bosetteren man kjenner til, er nevnt i finnemanntallet for 1686; en skogfinne opplyste at han slo seg ned der rundt førti år tidligere. I 1932 kjøpte et svensk selskap Varaldskogen og drev skogdrift her. Staten tok over skogen i 1968.

Dette er et småbruk i Varaldskogen som var til salgs.

Her var det mulig å kjøpe bensin en gang i tida.

Dette var nok det siste salget som ble gjort. Kroner 2.50 pr. liter.

Utsikt ned til Varaldsjøen.

Veien videre ned til sjøen.

Det var fint vær denne dagen og det var mange som var på tur til sjøen. Her er det en bade plass i Osvika.

Fra Osvika går det vei bort til [Fjørsjøen](#).

Her er vi kommet noen hundre meter videre langs sjøen til Varalddammen. Varalddammen er regulert her med en dam.

Dette er på nedsiden av dammen. Åa som renner videre nedover heter Sikåa. Den renner ned til Møkeren.

Der Sikåa renner ut i Møkeren lå det et industrisamfunn, [Bedafors](#), som vi ennå kan se rester av. Dambyggingen i elva startet i 1690-årene og de første oppgangssagen sto klare i 1703. Plankene ble fløtet og rodd til Masterud. Spikerverket ble anlagt i 1849. Det ble satt opp en arbeiderbolig i 1854. Den gang bodde det flere mennesker der enn i Kongsvinger by. Her ble det også holdt skole for 32 barn på det meste.

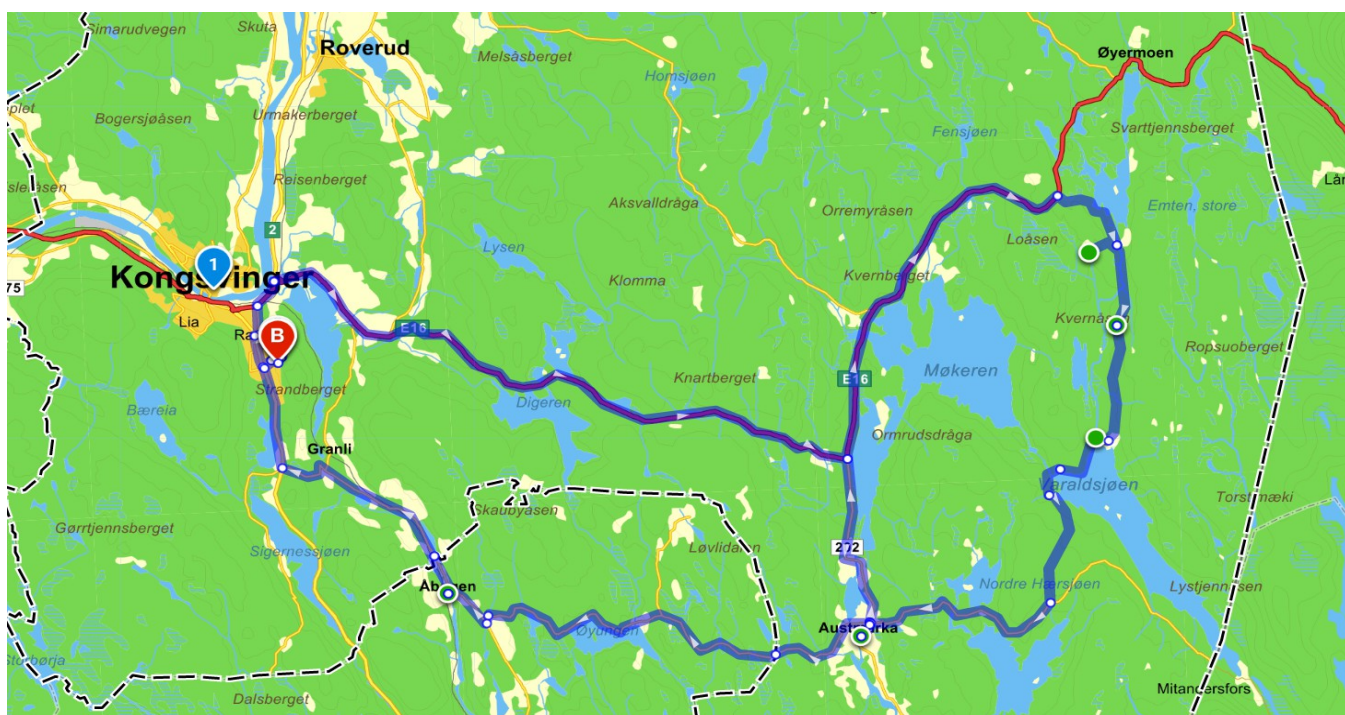

Før vi kom tilbake til Austmarka, kjørte vi forbi dette minnesmerket. Det er en minnestein for motstandsmannen Rolf Sannes som ble skutt av tyskerne i en konfrontasjon i 1944.

[Lokalhistoriewiki](#) [Østlandsposten](#)

I rundkjøringen i Austmarka finner vi denne Sikåa-spikeen til minne om industrisamfunnet ved Sikåa.

Dette var runden vi kjørte.